

88.

A Magyar Autonóm Tartományi Népbíróság elnökének jelentése a köztulajdon elleni vétség és más bűncselekmények esetében alkalmazandó büntetésekről (részlet)

Marosvásárhely, 1957. szeptember 21.

Az igazságszolgáltatás jelenlegi legfontosabb feladata az, hogy megvédje a szocialista államtulajdont és küzdjön a tolvajok, a sikkasztók, a szabotőrök, a spekulánsok, a koldusok, a huliganizmus, a csavargás és a prostitúció ellen.¹⁰⁹ Az ítélebíróóságok csupán az elkövetett bűnök súlyosságához méltó büntetések kiszabásával tudják megfelelőképpen véghezvinni küldetésüket, a népi demokratikus rendszer és a szocialista tulajdon megerősítését. Ezen elvekből kiindulva megvizsgáltuk a Magyar Autonóm Tartomány bíróságainak munkáját és a meglevő adatokból azt láttuk, hogy a párt Központi Vezetőségének 1957. június 28 és 1957. július 3. között meghozott határozatáig, nagyon sok bíróság engedékenységet tanúsított a tolvajokkal, a sikkasztókkal, a spekulánsokkal és a csavargókkal szemben.

A statisztikákból az tűnik ki, hogy 1957. január 1. és 1957 július 1. között 9.592 vádlott fölött ítéleztek, amelyek közül 7.761 személyt (70%) elítéltek, 872 vádlottat felmentettek (9%). 1.105 vádlottat megbüntettek (14%). Az összes vádlott közül 6.809 személyt büntettek meg (77%). A vádlottak közül 287-et mentettek fel a büntetés alól (3%). A börtönbüntetések többsége hat hónapig terjedő javító börtönbüntetés. Ez azzal magyarázható, hogy az igazságszolgáltatás szerveinek többsége engedékenységet tanúsított a spekulánsok, tolvajok és huligánokkal szemben. Ha a büntetéseket és azok törlesztését vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a legtöbb falopás miatt történt meg. Annak ellenére, hogy egyes bíróságok gyengébben működtek a köztulajdon megvédésében, léteznek olyan szervek is, mint például Marosvásárhely, Csíkszereda és Sepsiszentgyörgy városok törvényszékei, amelyek helyesen jártak el a szocialista tulajdon megvédése érdekében [...] ¹¹⁰.

Aurel A. Ciupe

A tartományi Népbíróság elnöke

ANDJM, fond 1134, dosar 175/1957, 61–62. f. Géppel írt román nyelvű jelentés magyar fordítása.

109 A köztulajdon védelméről szóló 324/1957. sz. dekrétum végrehajtásáról lásd a bevezető tanulmányt.

110 A jelentés folytatása az új szabályok konkrét ügyekben való alkalmazásáról számolt be, és kiemelte azokat a bíróságokat, akik példászerűen alkalmazzák az új törvénykezést: Marosvásárhely városában Rézi Árpád, Erőss Attila és Vita Klára, Sepsiszentgyörgy városában Csáka András, Marosvásárhely járásban Szász János, Gyergyó járásban Fekete Anna és Minier Károly, Csik járásban Muska Pál és Posta József, Kézdi járásban Fekete Ferenc, Székelykeresztúr járásban Szombat Károly és Vogel Albert, Maroshévíz járásban Iosif Panea (uo, 72. f.)